

NATIONELLA
SNÖSKOTERRÅDET

Terrängkörningens påverkan på djurlivet

En litteraturstudie

MIRJA LINDBERGET OCH ANNA SKARIN

RAPPORT 6622 • JULI 2014

Vilda djur och snöskotertrafik

*Tips och råd hur du som snöskoterförare kan
visa hänsyn och respekt för det vilda djurlivet.*

NATIONELLA
SNÖSKOTERRÅDET

MÅNGA MÄNNISKOR söker sig till naturen för avkoppling och rekreation och snöskotern gör det enkelt att nå avlägsna platser. Antalet snöskotrar i Sverige ökar och i flera områden ökar även friåkning utanför lederna vilket leder till ökad mänsklig närvaro i tidigare ostörda områden, vilket kan påverka vilda djur negativt om man inte tar hänsyn.

En fin vårvinterdag i naturen kan vara fantastisk – men innebär också ansvar. Snöskotern tar oss nära djuren, och vi måste minnas att vi är gäster i deras livsmiljö.

Alla har ett ansvar att störa så lite som möjligt. Nationella Snöskoterrådet bidrar med råd kring hur du kan köra skoter med hänsyn till djurlivet och samtidigt få en fin naturupplevelse.

Vintern är en känslig tid för det vilda djurlivet och där har du som besökare en viktig roll.

Vilda djur har ofta ett underskott av energi eftersom födan är begränsad, samtidigt som mer energi krävs för att hålla värmen och ta sig fram i snö. Mänsklig närvaro, särskilt i annars orörda områden, gör att djuren blir mer vaksamma och rör sig mer, vilket minskar tiden för att söka föda och möjlighet till vila.

Extra känsliga är djuren under gryning och skymning, då de äter som mest, samt under våren när hondjur är dräktiga.

Forskning visar att upprepade störningar gör att djur undviker eller lämnar områden. Om alternativa platser finns, är det inte nödvändigtvis ett problem. Men om djuren tvingas flytta till sämre områden kan det leda till ökad konkurrens om resurser och högre risk för rovdjursangrepp.

Varför behöver du ta hänsyn till vilda djur?

- Vintern är en känslig tid – vilda djur har begränsad tillgång till föda och låg energibalans.
- Snöskotertrafik ökar i många områden – både i antal och genom friåkning i tidigare orörda områden.
- Mänsklig närvaro stressar djur – leder till minskad tid för vila och födosök.
- Djur störs mest vid gryning/skymning – särskilt då de äter som mest.
- Dräktiga hondjur är extra känsliga – särskilt under våren.
- Störda djur flyttar ofta från området – vilket kan leda till sämre livsmiljö.
- Ökad konkurrens och predation – är följder av att djur tvingas till sämre områden.

Hur kan du ta största möjliga hänsyn som snöskoteråkare?

- Kör en stor båge om du möter vilda djur – eller stanna och låt dem passera.
- Följ markerade skoterleder – för djurens skull och din egen säkerhet.
- Undvik att stanna nära vilda djur – det stressar mer än att bara passera lugnt.
- Läs på före färden – om regler, leder och om det kan finnas känsliga områden.
- Förbjudet att förfölja vilt med skoter – enligt lag.
- Friåkning stör mer än körning på leder – oförutsägbarhet stressar djur

Vilda djur och snöskotertrafik

*Tips och råd hur du som snöskoterförare kan
visa hänsyn och respekt för det vilda djurlivet.*

www.snoskoterradet.se

MÅNGA MÄNNISKOR söker sig till naturen för avkoppling och rekreation. Snöskotern gör det möjligt att på ett snabbt och enkelt sätt ta sig ut till platser som många annars inte skulle besöka. I Sverige har antalet snöskotrar ökat och användningsområdet förändrats. Allt fler lämnar idag lederna och kör friläkning med nya modeller av snöskotrar. Sammantaget bidrar detta till en ökad mänsklig närvaro i tidigare relativt ostörda områden där fler möten med det vilda djurlivet kan uppstå. Att komma ut i naturen en vacker vintervardag är en härlig upplevelse, men skoter är det lätt komma ihåg att uti uppträda på. Den här foldern djurlivet störs så skotertur.

Läs gärna också information om hänsyn och respekt för vilda djur.

- Även om du inte ser några djur kan de ändå finnas i närheten. Otta söker sig djur till tät vegetation eller gräver ner sig i snön för att undvika att bli upptäckta. Ta alltid hänsyn till att det finns djur i området även om du ser spår i snön och invid snöskoterleden. Vilda djur använder ofta snöskoterlederna som transportvägar i naturen, vilket innebär att det ibland kan finnas djur även på lederna.
- De flesta djur är mer skygga för oss människor än för fordon. Tänk därför på att de oftast störs mer om du stannar för att titta på dem och exempelvis fotografera. Stör inte djuren så att de behövs för några stråkstråk. Passera lugnt och försiktigt samt visa hänsyn.
- Har du som snöskoterförare närmare dig och var djuren är i förhållande till dig har betydelse för djurens reaktion. Om du kommer i kontakt med djur, så kan du antingen stanna lugnt och låta dem passera eller köra runt dem i en stor båge.
- Tänk på att djuren ofta är svaga på vintern efter en lång vinter.
- Se över din skoter så att den fungerar så bra som möjligt, tänk på att bultar kan störa både djur och hjulbultar på lång håll.

Arkiveringen några enkla ord:

*Ha trevligt och kör försiktigt!
Visa hänsyn till djur och människor på färderna!*

VINTERN ÄR EN KÄNSLIG TID för det vilda djurlivet då de generellt är en negativ energibalan på grund av begränsad tillgång på föda samtidigt som det behövs mer energi för att hålla värmen och förflytta sig i snö. Mänsklig aktivitet, med eller utan motorfordon, i snöens vilda områden gör att djuren blir mer vaktsamma och rör sig mer vilket kan resultera i mindre tid för födosök och vila. Extra känsliga är djuren under gryning och skymning när det största ljöskvæget sker samt under våren när hörsduren är drögliga.

Flera studier visar att djur som vid upprepade tillfällen blir störda ofta undviker området eller flyttar till andra områden om det är möjligt. Så länge det finns andra alternativ behöver det inte innebära ett problem, men om det medför att djuren bringas förlita till ett sämre område, kan det innebära negativa effekter så som ökad konkurrens inom och mellan arter samt ökad risk för att bli upptäckta av rovdjur och mörlaglar.

INFÖR SKOTERFÄRDEN

Snöskoterkörning ska alltid ske med stor hänsyn till djur, natur och kulturliv. Det är förbjudet att spåra eller förläggas vill med skoter i skogen annan motvattens strömning av dagvatten och flödar. Det är du som snöskoterförare som ansvarar för att ta reda på var och när du får köra. Körutrustning och besvärsvagnar ritade för snöskoter, skoterklubbar eller särskilda näringsgrenars instruktörer.

Snöskotertrafiken är särskilt reglerad inom stora delar av den svenska fjällvärlden för att skydda helvilda djurlivet. Körning natur, säkerställa bullerfria områden eller skydda renar och andra djur villor och under reproduktionsperioden. Respektiva djuren behövs av otvivelst och läsa på innan skoterfärderna visas regler som gäller för området du planerar att besöka.

UNDER SNÖSKOTERFÄRDEN

Berörande på hur väl trösk absorberar ljudet, hur terrängen ser ut, vindriktning och den egen körstil kan vilda djur reagera av motståndet långt innan du ser dem. Den pågående fronden är att friläkning sker, vilket sannolikt medför fler kontakter med djur kan innebära en större hälsa till skoterfärderna. Fåra r påvisat att vilda djur reagerar starkare för att terrängen är mänsklig kontakt med ljud. Var därför extra uppmärksam in och visa hänsyn till de djur som möter.

www.snoskoterradet.se

Följ därför skoterleder eller andra skoterledermarkeringar för din och andras säkerhet!

DET HÄR ÄR NATIONELLA SNÖSKOTERRÅDET

Djuren i Nationella Snöskoterrådet är ett utvald av vilda skoterlederna genom att förnya näringsverksamhet med alla naturupplevelser. Nationella skoterlederna ska vara ett forum för dialog som möjliggör ett engagemang mellan ett stort government samarbete, så att vi kan samverka och generera aktiviteter som leder till vår gemensamma vision "Snöskotertrafiken bedrivs utan att människor, djur, möjligheter eller ekosystem skadas eller förstörs".

NATIONELLA SNÖSKOTERRÅDET INHÅR

Naturvårdsmyndigheten, Trafikverket, Transportstyrelsen, Länsstyrelsen, Vårdförbunden (Ingenjörskörningen, Sveriges kommuner och landsting, Samverkans), Sveriges skoterledningsorganisation (SNO), Sveriges skoterledningsorganisation (SNO), Sveriges skoterledningsorganisation (SNO) och Landstaben i Mellansverige (LMB).